

Jättemaksutaksan valmistelu ja hyväksyminen

Jokilaaksojen jätelautakunta 04.12.2018 § 20

Kunnan jätemaksu (Jätelaki 78 §)

Kunnan on perittävä jätelain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätteen loppukäsittelystä perittävällä maksulla on katettava vähintään loppukäsittelylaitoksen tai -paikan perustamisen, käytön, käytöstä poistamisen, jälkihoidon ja ympäristönsuojelulain 43 a §:ssä tarkoitetun vakuuden kustannukset sekä muut niihin rinnastettavat kustannukset. Jätteiden loppukäsittelystä kaatopaikalla perittävään maksuun on sisällytettävä jälkihoidon arvioidut kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta. Kunta voi periä jätemaksua myös kunnan vastuulle säädetystä jäteneuvonnasta (JL 93 § 1 mom.), rekisterin ylläpidosta (JL 143 §, rekisteri jätteen kuljetuksista) ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Jättemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Jättemaksu, jolla katetaan jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpitämisestä sekä muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset, voidaan periä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottopaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Jättemaksulla saa kerätä enintään kohtuullisen tuoton pääomalle.

Kunnan jätemaksun perusteet (JL 79 §)

Kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noukokerrat. Perusteina voidaan lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käyttö sekä kuljetusmatka kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena. Jättemaksun perusteina voidaan käyttää myös kiinteistöllä asuvien henkilöiden määrää, kiinteistön käyttötarkoitusta tai muuta vastaavaa perustetta, jos jätteen määrää tai laatua on vaikea luotettavasti selvittää tai jos se on tarpeellista ympäristö- tai terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai jätehuollon järjestämiseksi.

Perusmaksun perusteita ovat kiinteistöllä asuvien henkilöiden lukumäärä tai kiinteistön käyttötarkoitus taikka muu vastaava peruste. Perusmaksu voidaan määrätä kiinteistö- tai talouskohtaisena.

Jättemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa. Kunnan on tiedotettava jätetaksasta yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Kunnan on myös

tiedotettava vuosittain kunnan asukkaille ja muille jätehuoltopalvelujen käyttäjille jätemaksun ja mahdollisen perusmaksun kertymästä sekä siitä, mihin kertymää on käytetty. Tiedot jätetaksasta, maksun kertymästä ja sen käytöstä on oltava saatavilla tietoverkossa.

Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta jätetaksan hyväksymistä koskevan asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Asian selvittäminen ja asianosaisten kuuleminen (HallintoL)

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

Hallintolain 34 §:ssä säädetään, että asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asian saa tietyissä tapauksissa ratkaista asianosaista kuulematta, mistä säädetään pykälän 2 momentissa.

Hallintolain 41 §:ssä todetaan: Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla. Asian vireilläolosta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos se vaarantaa ratkaisun tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa taikka jos se on ilmeisen tarpeetonta.

Kunnan jätemaksua koskevin säännösten soveltaminen kuntien omistamaan yhtiöön (JL 84 §)

Kunnan jätemaksua koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun kunta on siirtänyt jätehuollon järjestämiseen liittyvät palvelutehtävät tätä varten perustetulle, jätelain 43 §:ssä tarkoitetulle yhtiölle.

Kunnan jätemaksun määrääminen ja suorittaminen

Jätelaissa on lisäksi säädetty mm. velvollisuudesta suorittaa kunnan jätemaksu (80 §), jätemaksun määräämisestä (81 §), jätelaskusta ja kunnan jätemaksusta tehtävästä muistutuksesta (82 §), jätemaksun suorittamisesta ja palauttamisesta (83 §) sekä virheestä ja hinnanalennuksesta (86 §).

Nykyinen jätemaksutaksa

Jokilaaksojen jätelautakunta on 11.12.2013 § 59 hyväksynyt jätemaksutaksan ja määrännyt sen voimaan 1.1.2014 alkaen. Lautakunta on viimeksi 23.11.2017 § 29 muuttanut taksaa ja muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2018. Lautakunnan tekemä taksapäätös on lain-

voimainen.

Jätemaksutaksan 17 §:ssä todetaan: *"Tätä taksaa voidaan muuttaa jätelautakunnan päätöksellä lukuun ottamatta arvonlisäveroa, jäteveroa tai muuta vastaavaa maksua, joissa tapahtuvien muutosten vaikutus maksuihin huomioidaan voimaantulopäivästä lukien ilman jätelautakunnan erillistä päätöstä. Tässä taksassa arvonlisävero on huomioitu 24 %:n mukaan ja jätevero 70,00 euroa tonnilta."*

Asian valmistelu

Kuntien jätehuollon palvelutehtävää hoitava Vestia Oy on 26.11.2018 toimittanut jätelautakunnalle jätemaksutaksaa koskevan valmisteluaineiston, joka koostuu jätemaksutaksaesityksestä sekä yhtiön hallituksen 23.11.2018 § 779 tekemästä päätöksestä taksluonnoksen sisällöstä sekä taksan esittämisestä jätehuoltoviranomaisen ratkaistavaksi.

Taksaesityksessä on laskettu poltettavan jätteen käsittelyhintaa 5 % nykyiseen taksaan verrattuna. Asumisessa syntyvän, erilliskerätyn biojätteen käsittelyhintaa säilyy ennallaan, mutta vaa`an kautta punnitun ja vastaanotetun, lähinnä yrityksistä tulevan biojätteen hintaa on laskettu 20 %.

Ns. lavapalveluun on laadittu vyöhykehinnointelu, mikä on yhtiön mukaan alueellisesti tasavertaisempaa. Perusmaksua koskevaan tekstiosioon on sisällytetty muutos, joka mahdollistaa kuukausittain tapahtuvan laskutuksen.

Taulukon 2 mukaan tyypillisimmän kotitalouksissa käytettävän 240 litran jäteastian tyhjennyksen (kuljetus ja käsittely) hinta laskee siten, että maksu olisi vuoden alusta 7,11 (sis. alv 24 %, nyt 7,28, alv 0 % 5,73). Kuljetuksen osuus on edelleen 3,15 euroa (alv 0 %) ja esitetty käsittelyn osuus 2,58 euroa (alv 0 %).

Lainvoimaisen, Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymän jätemaksutaksan 17 §:ssä todetaan: *"Tätä taksaa voidaan muuttaa jätelautakunnan päätöksellä lukuun ottamatta arvonlisäveroa, jäteveroa tai muuta vastaavaa maksua, joissa tapahtuvien muutosten vaikutus maksuihin huomioidaan voimaantulopäivästä lukien ilman jätelautakunnan erillistä päätöstä."*

Vestia Oy:n hallituksen esitys jätemaksutaksaksi on oheismateriaalina. Asiaa (muutokset yksityiskohtineen) sekä tarjottavaa palvelutsoa (ekopisteet ja tuottajayhteisön järjestämä keräyspisteverkosto) esitellään tarkemmin kokouksessa.

JÄTELAUTAKUNNAN ESITTELIJÄ: Jokilaaksojen jätelautakunta hyväksyy jätemaksutaksan esitetyn ehdotuksen mukaisena sekä määrää taksan voimaan 1.1.2019 alkaen.

Samalla lautakunta toteaa jätehuollon palvelutasosta, että Vestia Oy pitää edelleen vuonna 2019 jätteiden syntypistelajittelua edistävän ja jätehuoitopalveluja toimialueen kuntalaisille laajasti ja tasapuolisesti tarjoavan ekopiste- ja hyötyjäteasemaverkoston pääpiirteissään ennallaan, täydentäen verkostollaan myös tuottajavastuuseen perustuvaa pisteverkostoa.

Tuottajayhteisön pisteverkko on käytössä ja pakkausmuovien tuottajavastuunalainen keräys laajenee vähintään 4 000 asukasta käsittävään taajamiin. Vielä tällä hetkellä pakkausmuovia otetaan vastaan vain neljässä keräyspisteessä (Kalajoki, Nivala, Ylivieska 2).

Perustelut:

Jättemaksutaksan muutokset aiempaan nähden ovat vähäisiä ja asianosaisten kannalta merkittävimmät jättemaksut, kuten poltettavan jätteen ja biojätteen hinnat laskevat aiempaan nähden. Näiden lisäksi taksaan tulee lähinnä tekstimuutoksia.

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n ilmoituksen mukaan tuottajayhteisö laajentaa pakkasmuovien keräyspisteverkostoa siten, että piste perustetaan kaikkiin vähintään 4 000 asukkaan taajamiin. Vestia Oy täydentää edelleen tuottajayhteisön pisteverkkoa omilla ekopisteillään.

Esitetyn jättemaksutaksan voidaan siten katsoa edistävän jätteen syntypaikkalajittelua, jolloin sen ohjaava vaikutus on jätelaissa säädetyn etusijajärjestyksen mukainen.

Lainvoimaisen, Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymän jättemaksutaksan 17 §:ssä todetaan: *"Tätä taksaa voidaan muuttaa jätelaus-
takunnan päätöksellä lukuun ottamatta arvonlisäveroa, jäteveroa tai
muuta vastaavaa maksua, joissa tapahtuvien muutosten vaikutus
maksuihin huomioidaan voimaantulopäivästä lukien ilman jätelaus-
kunnan erillistä päätöstä."*

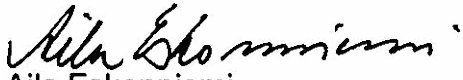
Ottaen huomioon, että jättemaksutaksaan tulevat muutokset ovat valtaosin hintoja laskevia sekä se, että korotukset johtuvat lähinnä kustannusvastaavuuden turvaamisesta, asiassa ei ole tarpeen järjestää hallintolain 34 §:ssä tai 41 §:ssä tarkoitettua menettelyä.

Edellä todetusta johtuen Jokilaaksojen jätelautakunta päättää hyväksyä esitetyn jättemaksutaksan ja määrää sen voimaan 1.1.2019 alkaen.

Lautakunta kuuluttaa taksapäätöksestä toimialueensa kunnissa ja internetsivuillaan. Kuulutukseen liitetään hyväksytty maksutaksa.

JOKILAAKSOJEN JÄTELAUTAKUNTA: Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa Ylivieskassa 17.12.2018

Aila Eskonniemi
Pöytäkirjanpitäjä

